

Dr hab. Anna Pyrkosz
Prof. Akademi Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie

**Ocena szczegółowa dorobku artystycznego i naukowego oraz rozprawy
habilitacyjnej pani dr Aleksandry Wereszki, sporządzona w związku
z postępowaniem habilitacyjnym w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki
plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, wszczętym dnia 30.09. 2023 roku przez
Radę Doskonałości Naukowej**

Pani Aleksandra Wereszka tytuł magistra sztuki uzyskała w 1999 roku na Wydziale Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Kolejnym etapem działalności artystyczno naukowej był stopień doktora sztuki nadany w marcu 2014 roku przez Radę Wydziału Tkaniny i Ubioru tejże Uczelni, w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej: sztuki projektowe. Temat pracy: “MC9. Dynamika linii elementem kształtującym sylwetkę”. Promotorem pracy była pani dr hab. Sylwia Romecka-Dymek, prof. uczelni, recenzentami były: pani prof. dr hab. Małgorzata Garda I pani prof. dr hab. Dorota Sak. W latach 2010-2015 pani dr Aleksandra Wereszka była zatrudniona na Politechnice Łódzkiej w Instytucie Architektury Tekstyliów na Wydziale Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów Politechniki Łódzkiej jako asystent, a następnie od roku 2015 jako adiunkt. W latach 2016-2017 pani dr Aleksandra Wereszka współpracowała z Wydziałem Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie prowadząc zajęcia dydaktyczne. W 2023 roku złożyła wniosek do Rady Doskonałości Naukowej Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Jako wskazane osiągnięcie artystyczno-projektowe dr Aleksandra Wereszka wskazuje cykl prac prezentowanych na wystawie indywidualnej ”IMMERSJA. Grafika, konstrukcja a forma użytkowa” w galerii Muzeum Regionalnego im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku: “IMMERSJA G.D.S” 2023, IMMERSJA G.D.T”2023 ,IMMERSJA G.D.L”2023, “IMMERSJA K.U.D.S” 2023, “IMMERSJA G.K.A” 2023, “IMMERSJA U.S” 2023, IMMERSJA U.T” 2023, jako aspirujące do spełnienia wymogów określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2022 poz. 574., z póź. zm.).

Ocena rozprawy habilitacyjnej “IMMERSJA. Grafika, konstrukcja a forma użytkowa”

Już pierwsze wstępne przejrzanie przesłanego materiału dotyczącego dokumentacji w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego pani dr Aleksandrze Wereszce, wzbudziło we mnie pozytywne doznania. Jako pierwszy, który na długo przykuł moją uwagę, był album rozpoczynający się serią grafik wykonanych w formie druku na tkaninie wykorzystujący zjawisko sublimacji. Kolejne grafiki przedstawiały zastosowanie innych rodzajów druku, takich jak: druk termozgrzewalny oraz druk lentikularny. To, co zasługuje na podkreślenie, to bardzo konsekwentnie przeprowadzona prezentacja. Pierwsze ilustracje przedstawiające proste graficzne elementy stopniowo stają się przestrzennymi grafikami o coraz bardziej rozbudowanej strukturze. W części IMMERSJA K.U.D.S. Konstrukcja Ubiór Dzianina i Sublimacja, następuje wprowadzenie elementów części ubioru z naniesioną grafiką za pomocą druku sublimacyjnego. Poszczególne elementy form reprezentują pierwsze propozycje rozmieszczenia grafik, które pełnią podwójną rolę- zarówno terapeutyczną jak i estetyczną. Kolejna ilustracja projektu to IMMERSJA G.K.A, czyli Grafika, Konstrukcja Animacja. Autorka dzięki animacji cyfrowej zaprezentowała proces powstawania wzoru, czyli sposób aplikacji następujących kolejno po sobie elementów nadruku. W ten bardzo wizualnie przestrzenny sposób zobrazowała podstawowe założenia swojej pracy. W tym miejscu powstrzymałam swoją ciekawość poznania kolejnych etapów opracowania graficznego, ponieważ sięgnęłam do części opisowej pracy. W katalogu Dokumentacja w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (część1) w opisie prac zgłoszonych jako osiągnięcie artystyczne czytamy: "...prezentowana praca jest projektem naukowo- badawczym z zakresu sztuk plastycznych oraz projektowych, który zakłada wykorzystanie technologii druku w celu uzyskania nowatorskich rozwiązań projektowych, stwarzających możliwość implementacji na ubiór metody rehabilitacji Kinesiology Taping". Autorka podkreśla, że praca jest konkretną propozycją funkcjonalną odpowiadającą na potrzeby użytkownika, a uzyskane efekty wizualne wynikają z plastycznych układów kompozycyjnych. Te z kolei są efektem przeprowadzonego procesu badawczego. W tym miejscu pani Aleksandra podaje uzasadnienie użycia pojęcia IMMERSJA, jako : "oddziaływanie kolekcji na doznania estetyczne i fizyczne odbiorców". Podkreśla, że prezentowana "... kolekcja jest wynikiem przenikania się kilku dziedzin takich jak: sztuka, technologia i medycyna, której fundamentem scalającym jest kompozycja plastyczna ." Ta definicja prezentowanej pracywyraźnie nakreśla jej

podstawowe założenia. Powstały projekt na bazie działań artystycznych poprzez zastosowaną metodę badawczą zyskuje znamiona pracy badawczej. Przeprowadzona przez autorkę analiza anatomii ludzkiego ciała, uwzględniając poszczególne układy: limfatyczny, krwionośny i mięśniowy, pozwoliła na zaproponowanie wzorów, które wzajemnie się przenikając wywołują optyczny efekt zmiany proporcji sylwetki. Zastosowanie odpowiednich technik druku poprzez konstrukcję w bezpośredni sposób wpływają na ciało użytkownika. Jednym z użytych rodzajów druku był druk lentikularny. Jego właściwości pozwalają uzyskać wrażenie przenikania tworząc przestrzenną formę ubioru. Każdemu z następujących po sobie działań autorka nadaje rodzaj kodu wywodzącego się z zastosowanych technik. Mamy więc IMMERSJĘ G.D.T (Grafika, Druk Termozgrzewalny), G.D.L czyli (Grafika, Druk Lentikularny). Kod K.U.D.S (Konstrukcja, Ubiór, Dzianina, Sublimacja), przedstawia linie druku sublimacyjnego na powierzchni formy przyszłego wyrobu. Duże wrażenie wywołała na mnie prezentacja w formie aplikacji cyfrowej- G.K.A (Grafika, Konstrukcja, Animacja). Dzięki niej została czytelnie zademonstrowana kolejność poszczególnych nadruków. Efekty wcześniej zastosowanych działań możemy zobaczyć w częściach: US (Ubiór, Sublimacja) oraz UT (Ubiór, Termotransfer). Ilustracja fotograficzna na dynamicznych sylwetkach obrazuje graficzny charakter kolekcji z jednoczesnym zaznaczeniem konkretnych obszarów ciała poddanego stymulacji. Pani dr Aleksandra Wereszka podkreśla dążenie do połączenia aspektów artystycznych i funkcjonalnych projektowanej kolekcji. Wykorzystuje znaną od lat zasadę K-Tapingu i po licznych konsultacjach z przedstawicielami środowisk medycznych, zastosowane przez nią druki zyskują wymierne działanie lecznicze takie jak: usprawnienie przepływu limfy, niwelowanie obrzęków oraz poprawianie ukrwienia kończyn. Zaprezentowana kolekcja ma charakter kapsułowy i obejmuje linię odzieży sportowej oraz bieliznianej. W każdej z nich autorka zastosowała inną technikę druku, aby uzyskać zróżnicowane efekty zarówno estetyczne jak i terapeutyczne. Na podkreślenie zasługuje również fakt, że jak podaje autorka:

“ ...poszczególne etapy prac na kolekcję kończyły serie prób i testów proponowanych rozwiązań”. W związku z tak zaawansowanym estetycznie, a przede wszystkim technologicznie, opracowaniem projektu, a co za tym idzie dużym potencjale wdrożeniowym kolekcji, autorka podjęła rozmowy z firmą MDH Łódź, liderem w branży odzieży terapeutycznej w celu jej komercjalizacji. W opisie prac zgłoszonych jako osiągnięcie artystyczne, znajdziemy również wypowiedzi takich autorytetów z dziedziny włókiennictwa jak: pan prof dr hab. Marek

Snycerski, pani dr Katarzyna Zimna oraz pan dr Roman Jaciv, professor Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuk Pięknych. Wszyscy oni zgodnie podkreślają wartości artystyczne i nowatorskie rozwiązania o charakterze inżynierskim oraz wzajemne przenikanie się sztuki czystej i użytkowej. Znamy powiedzenie koszula bliższa ciału. Ubiór od zarania dziejów miał za zadanie nas chronić, a obecnie choroby narządów ruchu są na pierwszych miejscach listy chorób XXI wieku. Jako projektanci jesteśmy odpowiedzialni za zaspokajanie potrzeb współczesnego odbiorcy, dlatego tym bardziej godne pochwały jest podjęcie tematu, w którym sztuka spotyka się z technologią i medycyną proponując rozwiązania projektowe, które bezpośrednio wpłyną na podniesienie efektów rehabilitacji ruchowej pacjentów. Będąc ostatnio jedną z nich, osobiście jestem gorącą orędowniczką takich działań. Postęp nauki w dziedzinie inteligentnych materiałów obserwujemy już od kilkadziesiąt lat. Zarówno w dziedzinie sportu jak i medycyny znane są rozwiązania technologiczne, które odpowiadają na wciąż nowe potrzeby. E-tekstyla, czyli tekstylna typu Smart, zapewniają większy komfort użytkowania, pozwalają na monitorowanie parametrów zdrowia wpływając na poczucie bezpieczeństwa. Jednym z bardzo wielu przykładów wykorzystania nadruku może być zastosowanie druku strumieniowego (nadruk 2D) na tkaninę, tworząc zintegrowane obwody elektryczne. Natomiast dzięki zastosowanej w tkaninach technologii kompresyjnej, następuje ucisk na mięśnie i stawy, co ma bezpośredni wpływ na ich szybszą regenerację. Wszystkie te rozwiązania służą zarówno w dziedzinie sportu, medycyny, jak również w codziennym użytkowaniu wyrobów odzieżowych. Współczesny projektant jest artystą, naukowcem i technologiem, a proponowane wartości artystyczne funkcjonują zawsze ściśle z najnowszymi rozwiązaniami technicznymi i konstrukcyjnymi w efekcie czego powstaje nowa forma użytkowa. Taką spójność obserwujemy w projektach prezentowanej kolekcji pani dr Aleksandry Wereszki. Każdy z zaprojektowanych modeli posiada ciekawą, oryginalną konstrukcję, grafikę i formę. Uzyskane efekty druków nadają im sportowy charakter, a kapsułowa zasada budowy kolekcji daje użytkownikowi możliwość tworzenia dowolnych zestawów. W tej sytuacji odczuwam niedosyt spowodowany brakiem możliwości bezpośredniego organoleptycznego poznania modeli. Jestem pewna, że takie rozwiązanie projektowe znajdzie szerokie zastosowanie w praktyce.

Ocena dorobku artystycznego i naukowego

Przystępując do oceny działalności artystycznej i naukowej pani dr Aleksandry Wereszki, chcąc mieć pełen obraz dokonań, prześledziłam uważnie jej wcześniejsze poczynania projektowe. Moją uwagę zwróciły dwa czynniki przewijające się już w początkowym okresie jej aktywności zawodowej. Pierwszy z nich, to bezpośrednie skupienie na materiale (tkaninie lub dzianinie) oraz wykorzystaniu technologii w celu uzyskania jego nowych właściwości, zarówno estetycznych jak i użytkowych. Drugim czynnikiem jest poszukiwanie praktycznego ich zastosowania poprzez ciągły kontakt z przedstawicielami rynku odzieżowego. Jeśli chodzi o badania nad tkaniną, to już pierwsza praca zaprezentowana na Gali Dyplomowej w 1999 roku w auli ASP w Łodzi, jaką była Kolekcja Ubiorów Wieczorowych Inspirowanych Elementami Zbroii Rycerskiej, była próbą nowatorskiego działania projektowego. Wprowadzony jako osnowa, drut miedziany, stworzył możliwości kształtowania różnorodnych form ubioru. Poszukiwanie nowych rozwiązań ukierunkowało panią Aleksandrę na zgłębienie relacji ubioru z sylwetką ludzką. Ten niezwykle ważny aspekt projektowy zawiera szeroki wachlarz zagadnień. Mam tu na myśli czynnik użytkowy, na który składają się zagadnienia z dziedziny sportu, medycyny jak i estetyczno-kulturowy. Skupienie się na najbliższej przestrzeni człowieka, jest dla pani Aleksandry obszarem poszukiwań zarówno artystycznych jak i naukowych. W latach 1999-2014 brała udział w licznych konkursach, wystawach i pokazach odnosząc sukcesy, które zaowocowały bezpośrednią współpracą z przemysłem. Prezentowane kolekcje były niejednokrotnie wdrażane do produkcji, a pani Aleksandra mając możliwość pracy dla marek, zdobywała cenne doświadczenie zawodowe. W 2006 roku założyła własną firmę Wera_Moda, w której również w ramach prowadzonej działalności współpracowała z firmami odzieżowymi. Na długiej liście firm znajdziemy LPP S.A., Wiola, Gatta, Migros, John Levis, Euro Trend. Oprócz działalności związanej z projektowaniem dla zdefiniowanego odbiorcy danej marki, pani Aleksandra realizowała własne kolekcje autorskie. W 2011 roku powstała unikatowa kolekcja ubioru "Obszary Intymności" oraz Kolekcja ubiorów dzianych "Line&Shape", a w roku 2012 kolekcja "Subiektywna rzeczywistość". W każdej z powstających kolekcji zostały wykorzystane efekty artystycznych doświadczeń na bazie zastosowanych technologii. Już w 2013 roku autorka rozpoczęła pracę nad przygotowaniem profesjonalnej i komercyjnej linii bielizny termoaktywnej. Ten szeroko opracowany projekt, zrealizowany przy współpracy z firmą Gatatta," ujrzał światło

dzienne” i był tematem pracy doktorskiej pod tytułem “” MC9 Dynamika linii elementem kształującym sylwetkę”. Po uzyskaniu stopnia doktora, pani Aleksandra kontynuowała prace w obszarze badań nad tkaniną podnosząc swoje kwalifikacje. Dzięki współpracy z firmą AJM miała możliwość zdobycia doświadczenia w projektowaniu wyrobów dopasowanych, w których konstrukcja formy użytkowej wynika z graficznej kompozycji splotu. Proponowane przez nią wzornictwo oparte było na wiedzy z zakresu najnowszych rozwiązań technologicznych we włókiennictwie. Wyniki swoich prac i doświadczeń prezentowała na licznych wystawach oraz konferencjach branżowych w kraju i za granicą. Swoje prace przedstawiła między innymi w Centrum Promocji Mody ASP Łódź, w Muzeum Narodowym im. Andrzeja Szeptyckiego w Lwowie, w galerii Oda w Piotrkowie Trybunalskim, Galerii ASP w Łodzi, w Filharmonii Łódzkiej w Łodzi oraz podczas krajowych konferencji w Urzędzie Marszałkowskim, na Międzynarodowych Targach łódzkich i na Wydziale Pedagogiczno- Artystycznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Kaliszu. Pani Aleksandra angażowała się również w wspólne projekty i wystawy z ośrodkami kultury, które koncentrowały się na zagadnieniach zrównoważonego rozwoju. Jest autorką lub współautorką artykułów naukowych, w których konsekwentnie porusza tematykę związaną z innowacjami technologicznymi z zakresu włókiennictwa, przedstawiając zastosowanie własnych rozwiązań projektowych. Ważnym wyzwaniem był dla pani Aleksandry udział w projekcie etnograficzno- artystycznym “ Perspektywa ekologiczna” pod patronatem Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz Muzeum we Lwowie. Pojawił się wtedy nowy obszar działań, a mianowicie przestrzeń “pomiędzy tradycją a postępem, historią a nowoczesnością”. Tematykę tę kontynuowała podczas stażu w Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Połączenie wiedzy z zakresu naturalnych metod tkactwa i barwienia tekstylnych wyrobów włókienniczych zaowocowało kolejnymi wystawami indywidualnymi oraz współpracą z prof. Zenovią Shulhą w projekcie kuratorskim wystawy “Relacje. Kilim gliniański. Rekonstrukcja- Interpretacja”. Ciągłe poszukiwania nowych kierunków rozwoju artystycznego, ciekawość badacza i pasja twórcza, były motorem podejmowanych działań pani Aleksandry w kolejnych etapach jej artystycznej drogi. Zarówno w okresie od 1999- 2014 przed uzyskaniem stopnia doktora, jak i w ostatnich latach, pani dr. Aleksandra Wereszka konsekwentnie i z dużą aktywnością realizowała swoje działania artystyczno-naukowe.

Ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego

Należy przyznać, że rozdział w katalogu dotyczący dokumentacji w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, jest wyjątkowo imponujący. Ukazuje nam się osoba pani Agnieszki Wereszka w kolejnej odsłonie. Wszystkie poprzednie aktywności stają się wartościami, którymi autorka dzieli się wykorzystując całą paletę możliwości zarówno dydaktycznych jak i organizacyjnych. Podczas prowadzonych zajęć z projektowania ubioru, rysunku żurnalowego, fotografii oraz stylizacji kolekcji, przekazuje swoją wiedzę i doświadczenie studentom, zwracając szczególną uwagę na praktyczne aspekty procesu projektowo- realizacyjnego. Stąd też podejmowana przez nią współpraca z sektorem przedsiębiorstw odzieżowych. Takie równoległe działania zaowocowały opracowaniem w 2018 roku nowatorskiego programu kształcenia Studentów Dualnych “Wzornictwo Praktyczne na Politechnice Łódzkiej - Studia II stopnia 2019-2021, którego była współautorem. W latach 2019-2021 pełniła funkcję koordynatora projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, dzięki któremu program ten został zrealizowany. W ramach pełnionej funkcji znalazł się cały szereg aktywności, takich jak: organizacja wystaw, gali dyplomowych, opieka merytoryczna podczas wizyt studyjnych, organizacja szkoleń i wykładów. Przewodniczyła również w opracowaniu redakcyjnym katalogu Wzornictwo Praktyczne na Politechnice Łódzkiej. Kolejnym projektem, w którym pełniła funkcję koordynatora, był project Politechnika Fashion Show. Wyjątkowe warunki podyktowane przez pandemię COVID 19, były powodem zmiany formy prezentacji pokazu, który odbył się w formie multimedialnej. Powstało 45 filmów oraz liczne materiały reklamowe podsumowujące trzy edycje programu. Ponadto pani Aleksandra przewodniczyła zespołowi redakcyjnemu publikacji towarzyszącej wystawom. Jako aktywna projektantka świadoma wagi bezpośredniego kontaktu z rynkiem odzieżowym, w swój program dydaktyczny włączyła w 2018 roku współpracę z firmą Marlin, opracowując project podnoszenia kompetencji zawodowych studentów. Kolejne lata to dalsze podejmowanie wyzwań realizacji projektów, współpracy z instytucjami kultury i nauki. Na długiej liście znajdziemy: Polską Agencję Inwestycji I Handlu, Urząd Marszałkowski Wojewódstwa Łódzkiego, EC1 Łódź Miasto Kultury, Łódź Young Fashion czy Open Hair Festiwal. Jako konsultant lub wykładowca prowadziła zajęcia na Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie na Wydziale Form Przemysłowych oraz na Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuki. Jej działalność promująca efekty zrealizowanych projektów,

przeprowadzonych warsztatów obejmowała takie działania jak: organizacja konferencji, imprez plenerowych, wystaw prac studentów w formie pokazów czy koordynowanie prac nad realizacją modeli. Wymienione przez panią Aleksandrę tytuły wystaw i pokazów w kraju i za granicą, podkreślają wierność w tematyce specjalności, której poświęciła się z ogromnym zaangażowaniem i pasją. Dodatkowym atutem jest jej praca w ramach realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Oprócz przygotowania merytorycznego, prowadzący musi posiadać wiedzę z zakresu zasad ich realizacji, którą z pewnością posiada. Imponująca jest również liczba prac, w których pani dr Aleksandra Wereszka była promotorem. Niewątpliwie dużym osiągnięciem są osiągnięcia jej uczniów, co świadczy o wysokim poziomie metod przekazywania wiedzy. Dodatkowym polem działalności dydaktycznej jest pełnienie funkcji Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk Studenckich oraz Pełnomocnika dziekan ds. Współpracy z przemysłem. Nie dziwi więc fakt docenienia jej pracy przez władze Uczelni i wyróżnienie I Nagrodą Rektora Politechniki Łódzkiej oraz dwoma nagrodami za wzorowe wykonywanie obowiązków i zaangażowanie w prace organizacyjne na rzecz jednostki. Niezależną nagrodę otrzymała pani dr Aleksandra Wereszka za szczególną aktywność organizacyjną, dydaktyczną oraz wkład w promocję wydziału.

Konkluzja

Po dogłębnym przeanalizowaniu dokumentacji w sprawie nadania stopnia doktora habilitacyjnego pani dr Aleksandrze Wereszce, z przyjemnością stwierdzam, że przedstawione prace zgłoszone jako osiągnięcie artystyczne cechuje duży potencjał innowacyjny. Są one przykładem interdyscyplinarnego projektowania, łączącego sztukę, naukę i medycynę. Prezentują dużą wartość artystyczną i stanowią twórczy wkład w dziedzinę sztuki. Dokumentacja dotycząca działalności artystyczno-naukowej i dydaktyczno- organizacyjnej, ukazuje panią Aleksandrę jako niezwykle aktywną, o dużej świadomości projektowej artystkę, co potwierdza jej gotowość do samodzielnego prowadzenia działalności artystycznej i dydaktycznej.

W związku z powyższym, popieram wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego pani dr Aleksandrze Wereszce w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Kraków, lipiec 2024 rok

Anna Pyrkosz